

демия. Когато Ботйовъ заговорилъ за комунизма, а професорите, безъ да разбератъ понятието, все се мъчили да оборватъ, да му „доказватъ“, че това, което той имъ говорилъ, било „фантазии“, тѣ се подмамили и го запитали, какво е собственно „комунизъмъ“, — Ботйовъ да имъ обясни онova, противъ което тѣ отваряли уста. Ботйовъ не искалъ да просвѣтства непроправедени просвѣтители. — „Комунизъмъ е всичко онova, което вие не разбирате“ — отговорилъ имъ той, и считалъ въпросътъ за изчерпенъ.

Било че схваналъ слабостта въ организацията на Калоферската академия, или че не искалъ да изпада въ противорѣчие съ себе си, като прѣстъпилъ една велика заповѣдь на своя дѣлъ, който откърми у него Одеса, Христо Ботйовъ повторилъ миналото, съ незначителенъ огледъ къмъ новитъ обстоятелства.

Калоферското училище се обѣрнало на академия по военното изкуство и социалните науки, но академия, която — лично за Ботйова — била пълно копие на висшата школа въ село Знаменка. Дѣцата не сѫ стадо телци, за да се укротяватъ съ тояга. Възпитанието и образоването се прѣдаватъ чрѣзъ езика; не заслужава името възпитание онази система, която си служи съ насилие. Въ Калоферската академия :аџарувала пълна автономия. Съ нѣколкото суровици, съ които си служила „дѣрвената педагогия“, макаръ прѣслѣдвана отъ даскаль Ботю, той подпалилъ печката, и въпрѣки положението си на „практикантъ“, заявилъ, че ще има да се разправя съ оногова, който дръзне да фаворизира допотопнитѣ срѣдства. Ние живѣемъ въ вѣкътъ на науката, не въ вѣкътъ на варваризма. Бой сѫществува само въ Русия, но тя е на прага на варварството. Въ отношенията между ученици и учители Христо Ботйовъ сѫщо внесълъ новъ духъ. Историята въ Знаменка била повторена тука „съ качулка“. Практикантьтъ-учителъ не само не допускалъ да се забѣлѣ-